

Казки про родину

За гнів

За гнів Один отець мав три сини. Як він умер і його поховали, каже старший:

— Я іду найматися!

Найнявся, а за плату газда так зговорився:

— Як ти за що нагніваєшся на мене, то я тобі утну ніс, а як я на тебе нагніваюся, ти утни мені.

Відтак вирядив газда слугу молотити пшеницю. Слуга молотить до полудня, молотить до вечора, а їсти не дають. Приходить газда та й каже:

— А щось умолотив, сараку?

— Умолотив багато, але так зголоднів, що страх! Газда каже:

— Може, ти нагнівався на мене?

— Та чому ж би не гніватися! Я молотив цілий день, а мені їсти не було! Газда витяг ніж та й утяв ніс. Мусив старший повернутися додому без носа.

Тоді пішов служити середній. Той газда зговорився з ним, як із старшим, і вирядив молотити пшеницю. Молотить він до обіду, до полудення, молотить до вечора. Прийшов газда і сему утяв ніс, як старшому за те саме.

Пішов наймолодший найматися, і з ним зговорився той газда, як із тамтими, і вирядив молотити пшеницю. Молотить він до обіду, до полудення, молотить до вечора, а газда їсти не дає. А він бесаги у руки, набрав пшениці, поніс до корчмаря й продав за горілку та й за булки і виніс там, де молотив. Приходить газда, а він питає:

— Ви, може, гніваєтеся, що я продав пшеницю?

— Ні! Чого б я гнівався.

На другий день вирядив його газда з биками орати туди, куди сучка Петрушка бігатиме. Він бики у руки' та й оре, а котюга Петрушка штрикла через пліт. Слуга бика порубав, наклав ватру, спік та їсть, бо газда досі не давав їсти. Виходить газда до нього та й питає:

— А щось виорав?

— Виорав, аж котюга Петрушка штрикла, та я дуже зголоднів, порубав бика, спік та їм. Ви, може, гніваєтеся?

— Ні! Чого б я гнівався?

Відтак вирядив газда слугу пасти свині. Пасе він, пасе до вечора, а газда не несе їсти. Тоді він відрубав хвосту у свиней та й пометав у болото, а свині продав. Приходить газда, питає за свині, а він каже:

— Ади, твої свині потали у болото! Газда лапнув за хвіст, аби витягнути свині з болота, а то лиш хвіст, а свиней нема! Слуга каже:

— Може, ви, газдо, гніваєтеся?

— Ні! Чого би я гнівався?!

Відтак вирядив газда слугу пасти корови. А він одну корову прив'язав хвостом до смереки, а другі продав. Приходить газда і питає:

— Де корови? А слуга каже:

— Ади, усі корови втекли, лиш одну я імив та й присилив. Може, ви гніваєтеся, газдо?

— Ні! Чого би я гнівався?! Прийшли додому, каже газда жінці:

— Виліз на смереку та й кукай, а я буду казати слугі: «Ади, генде зозулі!» А він гадатиме на правду, що то зозулі.

Вилізла жінка на смереку та й каже: — Ку-ку, ку-ку!

А слуга ухопив кріс та й застрілив. Вона упала на землю.

Слуга каже:

— Може, ви, газдо, гніваєтеся? Він каже:

— Чому би не гнівався?! Ти мені стратив маєток та й жінку!

А слуга витяг ніж і втяв газді ніс. Прийшов додому Й каже братам:
— Ади, ви безносі, а я ще один приніс!